

TANULÓI TEVÉKENYSÉG	TANÁRI TEVÉKENYSÉG – SZÜKSÉGES IDŐ MUNKAFORMA – RÖGZÍTÉSRE KERÜLŐ ISMERETEK	MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK
<p>Az óra címe: MINŐSÉGI VAGY BULVÁR?</p> <p>Az óra célja: Napilapok vizsgálatával a bulvár és minőségi újságok tartalmi, formai jellemzőit hasonlítjuk össze. Keressük célközönségüket és funkcióikat. Mindezzel segítjük a diákok tudatos termékválasztását, médiahasználatát. Fejlesztjük kritikus olvasási képességüket.</p> <p>Szerző: Papp Zsolt László</p>		
<p>A diákok érdeklődéssel várják a feladatot és a fejleményeket. Mindegy, ki megy ki a teremből, de hat főnél nem érdemes többet választani. Garantált, hogy jól mulatnak majd az eredeti hír átalakulásán.</p> <p>Tulajdonképp, csak a játék végével derül ki, mi is a mai óra tárgya.</p>	<p>BEVEZETŐ JÁTÉKOS FELADAT) (10 PERC)</p> <p>Üdvözlés. A mai foglalkozást egy játékkal indítjuk, címe: „Pletykálunk”. Hat diák kimegy a teremből és hívásra egyenként jönnek be. Elsőnek felolvassunk egy hírt, amit megjegyez, és minél pontosabban továbbad a következőnek. Ő az újonnan jövőnek ismét elmondja és így tovább. Arra vagyunk kíváncsiak, milyen információkat tud visszamondani az utolsó tanuló. Végül újra elolvassuk a hírt mindenki jelenlétében. Majd közösen megpróbáljuk rekonstruálni, melyik információ hol és miért vesztett el. (Akár az is elképzelhető, hogy az első diáknak a tanár csak négy szemközt mondja el a hírt, a többiek magát az információ átalakulását tapasztalják meg, így a végén az eredeti „objektív” információ mindenkinek meglepetés lehet.)</p> <p>Célunk a híresztelés, pletyka működésének játékos modellezése, a híranyag roncsolódásának, kopásának bemutatása. Persze megkapjuk a tanulságot is, fogalmazz egyszerűen, érthetően, mert az könnyebben megjegyezhető (lásd: bulvár).</p>	<p>A feladathoz egy érdekes, információkban, fordulatot tartalmazó színes hírt érdemes választani.</p> <p>A tapasztalat az, hogy néhány adat már korán elvész, a végére csak a főszereplő és a kiemelt cselekmény marad. Sőt, lehet, hogy megváltozik az eset is.</p> <p>A példaként mellékelt hír: „Körözik a sátán kutyáját” tulajdonképp egy feltupírozott eset. Egy kóbor eb az utcán védi területét (ha igaz?).</p> <p>Az első diáknak lassan, jól érthetően olvassuk fel a hírt és várjuk mi lesz belőle. – 1. példa</p>
<p>Itt várjuk a diákok válaszait, majd a közös döntést felírjuk a füzetbe az óracím után.</p>	<p>FRONTÁLIS MUNKA</p> <p>A mai alkalommal a bulvár (más néven tabloid) és a minőségi (más néven mértékadó, komoly, nívós) napilapok vizsgálatával foglalkozunk. Szeretnénk kézbe venni ugyanazon nap különféle napilapjait/újságjait, és megnézni miben hasonlítanak és térnek el egymásról.</p> <p>Először tisztázzuk, szerintetek a magyar lappiacról mi számít ma bulvár illetve minőségi lapnak?</p> <ul style="list-style-type: none"> - bulvár: Blikk, Bors (szóba kerülhetnek hetilapok is, pl. Story) - mértékadó: Népszava, Magyar Nemzet, Magyar Hírlap, Népszabadság 	<p>Fontos megjegyezni, hogy a „bulvár” és „minőségi” kifejezést (csakúgy, mint a zárójelben szereplő többi) nem minősítő értelemben, hanem leíró, médiaelméleti kategóriaként használjuk. Ebből eredően mindkét típusnál előfordulhatnak silány és színvonalas kiadványok. Itt semmiképp nem szándékunk a minősítés, csak a kategóriák általános jellemzése.</p>

TANULÓI TEVÉKENYSÉG	TANÁRI TEVÉKENYSÉG – SZÜKSÉGES IDŐ MUNKAFORMA – RÖGZÍTÉSRE KERÜLŐ ISMERETEK	MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK																		
<p>Feldolgozás, vázlat készítés</p> <p>A feladat megoldása során a diákoktól azt várjuk, hogy tudják szétválasztani a bulvár és minőségi média cikkeit. Majd a konkrét anyagból kiindulva, azt példaként használva általánosítható megjegyzéseket tesznek. Pl. Itt bővebb, részletezőbb a kifejtés, több információt tartalmaz. Ezért minőségi sajtóból származhat.</p> <p>Minden diák részvételére számíthatunk, hisz volt egyéni (esetleg páros) feladata. Sőt, ha hoztak magukkal újságot a tanulók, az ott olvastakat is beépíthetjük a beszélgetésbe.</p>	<p>EGYÉNI VAGY PÁROS FELADAT</p> <p>Az óra gerincét egy feladat adja. Kaptok minőség-ig/bulvár lapokból származó írásokat négy téma egyikéből. Vagy két rövidebb írást adok (egy bulvár, egy minőségi) vagy egy hosszabbat, aminek másnál lesz a párja. Az írásokat olvassátok el, figyeljetek tartalmára, megformálására. Döntsetek el, melyik csoportba tartoznak. Majd jellemezzétek egy táblázatban a következő szempontok szerint:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>BULVÁR LAP</th><th>SZEMPONT</th><th>MINŐSÉGI LAP</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td>témaválasztás (és indoklása)</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>információ mennyisége</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>nyelvi stílus, megfogalmazás</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>vizuális megformálás</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>sajtműfaj</td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Mindenki megkapja az írásokat és a táblázatot (lsd. 1.melléklet_kitoltendo). Van 15 perctek az olvasásra, kitöltésre. (A feladatot lehet párban is végezni.) (10 perc)</p> <p>Az olvasásra szánt időt követően beszéljük meg a tapasztalatokat és írjuk össze észrevételeinket. (A kitöltött táblázat az 1. mellékletben (1.melléklet_kitoltott) található. Megvannak benne a bulvár és minőségi sajtó általános jellemzői és a példatár hivatkozásai.) (15 perc)</p>	BULVÁR LAP	SZEMPONT	MINŐSÉGI LAP		témaválasztás (és indoklása)			információ mennyisége			nyelvi stílus, megfogalmazás			vizuális megformálás			sajtműfaj		<p>Szétosztunk a diákok között olyan írásokat, íráspárokat, melyek innen és onnan is származnak. Négy íráspártól többet nem érdemes, mert átláthatatlan lesz. Egy anyagot sokszorosítva több diáknak is odaadhatjuk.</p> <p>A mellékelt példák a következők:</p> <ol style="list-style-type: none"> Hírek 2. példa Szenzáció: laboratóriumban készült hamburger 3. példa NSZK sportolók doppingmúltja 4. példa Sziget nyitónapja 5-6. példa <p>A példasor bármikor frissíthető, ami igazából ajánlott is.</p> <p>A konkrét írásokon végighaladva gyűjtjük be a diákok tapasztalatait. Jó, ha egy anyagot többen olvastak, ez továbbgördíti a beszélgetést.</p>
BULVÁR LAP	SZEMPONT	MINŐSÉGI LAP																		
	témaválasztás (és indoklása)																			
	információ mennyisége																			
	nyelvi stílus, megfogalmazás																			
	vizuális megformálás																			
	sajtműfaj																			
<p>Várjuk a diákok véleményét, hétköznapi tapasztalatait is.</p>	<p>KÖZÖS MEGBESZÉLÉS VÁZLATÍRÁSSAL</p> <p>Összefoglalásként az eddigi szempontokat végiggondolva, próbáljuk meghatározni a bulvár és minőségi sajtó célközönségét. Továbbá azt a funkciót, amit ellát e társadalmi csoport életében. (10 perc)</p> <p>Bulvár célközönsége: A tapasztalat és a kutatás is azt bizonyítja, hogy mindenki olvassa (mindkét nem, több korosztály). Fő célcsoport az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező dolgozó, akinek nem kiugró a jövedelme. De második/többedik lapként a minőségi lapok olvasói is kézbe veszik.</p>	<p>Diákok felvetése alapján célirányos összegzés.</p>																		

TANULÓI TEVÉKENYSÉG	TANÁRI TEVÉKENYSÉG – SZÜKSÉGES IDŐ MUNKAFORMA – RÖGZÍTÉSRE KERÜLŐ ISMERETEK	MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK
	<p>Minőségi média célközönsége: Inkább diplomás, magas keresetű és vezető beosztású, szűkebb közönség (véleményvezér).</p> <p>Bulvársajtó hatása, feladata: Izgalmat, feszültséget kelt, mellyel alkalmas a morális rend átgondolására, újrafogalmazására.</p> <p>Minőségi lapok hatása, feladata: A társadalmi intézményrendszer működésének vizsgálata, bemutatása, kontrollálása. Ezzel vitára, újr gondolásra késztet.</p>	
<p>HÁZI FELADATOK:</p> <ol style="list-style-type: none"> Keress további példákat arra, hogy ugyanazt a témát hogyan ábrázolja a minőségi és a bulvársajtó! Keress témákat, melyek nagyobb valószínűséggel csak a bulvárbán fordulnak elő! És fordítva, keress olyan témákat, melyek nagyobb valószínűséggel csak a minőségi lapokban fordulnak elő! Keress a bulvárbán kétértelmű címeket! Mire gondolunk, amikor csak a címet olvassuk, és miről szól a cikk valójában? 		
<p>FELHASZNÁLT IRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bulvársajtó Wikipédia szócikk http://hu.wikipedia.org/wiki/Bulv%C3%A1rsajt%C3%B3 Balázs Géza: Az örömelven működő bulvársajtó nyelve Tetten ért szavak 2009/01. http://www.e-nyelv.hu/2009-04-15/balazs-geza-az-oromelven-mukodo-bulvarsajto-nyelve/ Gulyás Ágnes: Bulvárlapok a rendszerváltás utáni Magyarországon, Médiakutató 2000 ősz http://www.mediakutato.hu/cikk/2000_01_osz/02_bulvarlapok_a_rendszervaltas_utani_magyarorszagon/#10 Tabloid, hír, interjú és riport szócikk in: internethotline http://internethotline.hu/tart/index/61/Fogalomtar Mozgóképkultúra és médiaismeret érettségi 2012. május 23. középszint, javítási-értékelési útmutató 11.-12. o. A teljes útmutató: http://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/feladatok2012tavasz/kozep/k_momed_12maj_ut.pdf Császi Lajos: A média rítusai (Osiris Kiadó és MTA-ELTE Kommunikációelméleti Kutatócsoport. Budapest, 2002) – Bulvársajtó és tiszteletre méltó sajtó című fejezet 116.-119. (benne összehasonlító táblázata a nivós újságírásról és a bulvárlapokról a 118. oldalon) <p>A KÉPEK FORRÁSAI, PÉLDATÁR:</p> <ol style="list-style-type: none"> Körözik a sátán kutyáját írás a BORS 2013. augusztus 6. (kedd) számából korozik_a_satan_kutyajat.jpg Hírek a Blikk és a Magyar Nemzet 2013. augusztus 6. (kedd) számából Hírek.jpg. Megsütötték a laborban készített húst; Hihetetlen 80 millióba kerül a laborban készült hambi Írások a Magyar Nemzet és a Blikk 2013. augusztus 6. (kedd) számából laboratoriumi-hamburger.jpg Újra téma az NSZK doppingmúltja; Minden német kokszolt? - Írások a Népszava és a BORS 2013. augusztus 6. (kedd) számából nszk_dopping.jpg Napi ötezer az élet a szigeten - Írás a Blikk 2013. augusztus 6. (kedd) számából sziget_nyitnap.jpg Minden hangért meg kell küzdeni - Írás a Magyar Nemzet 2013. augusztus 6. (kedd) számából sziget_quimby.jpg 		